

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrto leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 3. septembra 1897.

List 35.

Na angeljsko nedeljo.

Glasove povzdignimo
Iz vnetega srca.
Častimo in hvalimo
Dobrotnega Bogá,
Ki pot nam je življenja
Skrbnó zavaroval,
In v bridkih dneh trpljenja
Nam angelje poslal.

Pravičnemu na strani
Voditelj blag stoji,
In vseh nezdod ga brani,
Da se ne pogubi.
Oh, kadar pa prihruje
V srce zmotnjav vihar,
Tedaj bridko žaluje
Nebeški varh vsigdar.

Pozabi, angelj mili,
Če sem razžalil te,
In greha drzni sili
Slaboten vklonil se.
Skesano srce moje
Zaliva zdaj bridkost,
Naj spet zavetje tvoje
Mu sladko dá radost.

Zahvaljen bodi večni,
Neskončno dobri Bog,
Ki storil si, da srečni
Smo v varstvu Tvojih rok!
Naj angelji preljubi
Ostanejo pri nas,
Naj vbranijo pogubi
Nas zdaj in večni čas.

J. P. Belostenski.

Cerkveni obredi.

Evangelij prihodnje nedelje nam pripoveduje
o desetih govovih, katere je Gospod ozdravil, od

katerih je pa le jeden dal čast Bogu. Nato je vprašal Jezus Kristus: „Ali se ni našel drugi, kakor ta tujec, ki bi se vrnil in dal čast Bogu?“ — Toraj zahteva Kristus od ozdravljenega, da se skaže Bogu hvaležnega.

Koliko nešteti, neprecenljivih dobrot prejemamo mi iz roke Gospodove? Ali smo pa zato hvaležni? Ali naj tudi na nas pade očitanje Kristusovo? Kakor je hvaležnost lepa čednost, tako je nehvaležnost grda lastnost, katera človeka tem bolj kazi, čim večji je oni, kateremu je dolžan biti hvaležen. Bogu pa skazujemo hvaležnost s tem, da se mu zahvaljujemo za vse prejete dobrote, častimo njegovo vsegamogočnost, prosimo še nadaljne pomoči in za storjene grehe zadostujemo. Vse to pa opravljamo pri službi božji, zlasti pri sv. maši: tukaj se Bogu zahvaljujemo, tukaj ga prosimo in častimo ter mu zadostujemo. Sv. maša in druga cerkvena služba božja pa je spremljana od raznih obredov in šeg. Zoper te se obrača novodobni svet, češ, da ni treba svoje pobožnosti kazati na vnanje, in da so vsi obredi le gola neumnost. S tem pa kratijo Bogu dolžno čast in hvalo. Taki ljudje ne mislijo niti ped daleč, ki prerekavajo cerkvene obrede na vse strani. Kajti, ali je morebiti cerkev kedaj učila, da je vse to bistveno? Ne, nikdar tega ni učila. Pa poreče kdo, saj tudi druge vere, na pr. protestantovska, nimajo nič tacega. No, da vam na kratko povem, le prava cerkev more imeti prave, neskalsene obrede, pri vsaki drugi pa teh obredov ni zaradi pomanjkanja verskega prepričanja ali pa so ljudem res le v zasmeh. Čudni možici to; če vidijo generala s peresom za klobukom, se pač nikdo

bo domislil, da bi delal o tem neslane opazke, ampak zdi se mu, da že mora tako biti. Morebiti se pa kdo smeje opravi uradnikov? Ne, marveč ta uradna obleka, uniforma imenovana, kaže le, da ta in ta sedaj ni zasebna oseba, marveč da dela po naročilu koga višjega. Tudi pri cesarjih in kraljih nabajamo razne obrede pa nikdo se med njimi ne izpodtika, le katoliška cerkev jim je kamen v izpodtiko s svojimi raznovrstnimi obredi.

Zato pa se nam zdi umestno, da danes, nekoliko spregovorimo podrobneje in natančneje o obredih svete katoliške cerkve. Letó rečem, mi katoličani prav za prav niti še ne vemo, kaj imamo lepega in veličastnega v cerkvenih obredih. Ti obredi so prvič človeku neobhodno potrebni. Človek obstoji iz duše in telesa. Ves človek pa je odvisen od Boga kot svojega Stvarnika, Odrešenika in Posvečevalca, in kot tak ga mora častiti. Častiti ga pa mora ne le samo z duhom, ampak tudi s telesom. Človek pa s svojim razumom vsaj površno spozna Boga, svojo odvisnost od njega, spozna tudi, da ga mora častiti in z voljo hrepeni in teži za njim kot za svojim zadnjim smotrom. To vse se pa godi le v notranjem človeku. Da je pa ves človek deležen tega spoznavanja in hotenja, mora tudi s telesom to pokazati. Že narava človekova je taka, da hoče vse, kar se godi v duši, tudi prenesti na telo. Če je kdo žalosten ali jezen, se mu vse to pozna na obrazu in skoraj nemogoče je, to tajiti. In kaj bi človek vse storil, kadar je vesel in dobre volje. Tako pa tudi pokaže, če se klanja svojemu Stvarniku in Bogu, pade pred njim na kolena, prosi ga s povzdignjenimi rokami, svest si svojih grehov bije se na prsi, veselja nad božjimi dobrotami poln, raztegne svoje roke. Cerkev je tedaj naravo človeško prav dobro razumela, le vse zunanje pojave notranjih občutkov spravila je v gotov red, in zato ima menda tudi pravico. Ali ne? Če sme vsak cesar in kralj ukazati, koliko korakov pred njim se mu mora kdo prikloniti, sme to tudi cerkev. Jasno je tedaj in razvidno, da razni cerkveni obredi niso neumni, niso pretirani, ampak so zahteva zdravega razuma.

Ti cerkveni obredi so pa drugače tudi koristni. Kolikokrat je že bilo brati, da se je ta ali oni spreobrnil, ko je videl ljudi ponižno klečati in moliti pred Najsvetejšim. Mnogoteremu so se pri pogledu na veličastno procesijo vzdili spomini mladih, srečnih dnij, ko je bil še veren, in sprevidel, da ga njegova pot pelje v pogubo. Tisti, ki so v dobrem utrjeni, utrdijo se še bolj, ko vidijo druge tako lepo moliti, omahljivci se

ojunačijo in vzbude, videč, da se ta pa ta tudi ne sramuje očitno pokazati svoje vere. A koristno je to tudi za onega samega, ki se drži predpisov sv. cerkve, ker s tem spolnuje zapoved cerkve, katera ima od Boga oblast dajati postave. No, in če sežem še dalje, razni cerkveni obredi nam živo, predočujejo to ali ono versko resnico in nje pomen. Človek je bolj čuten ko duhoven, bolj ga veže to, kar čuti, zaznava. In tukaj pride cerkev na pomoč ter slabemu človeku pomaga s tem, da mu z vnanjimi obredi pokaže resnico ter ga do nje povzdigne. Če poklekнем pred sv. Rešnjim Telesom na obe kolena, mora mi pač na misel priti, da to, pred čemer klečim, ni navaden kruh, ampak da je nekaj nadčloveškega, nadzemskega, da je Bog, Jezus Kristus sam.

Tretjič so cerkveni obredi stari in zato častitljivi. Tu bi bilo treba pisati debele knjige, ko bi hoteli natanko popisati vse obrede, kateri so bili za prvih časov kristjanstva. A videli bi, da so bili večji del isti ko dandanes. Nekateri pa celo izvirajo od Kristusa samega. Kristus je pred onim trenutkom, ko je spremenil kruh v svoje Telo, pogledal v nebo, se zahvalil nebeškemu Očetu in kruh blagoslovil: isto stori še dandanes mašnik pri sv. maši pred povzdigovanjem. Odprite sv. pismo kjer hočete in našli boste, da so tudi stari očaki molili z povzdignjenimi rokami kakor mi.

Slednjič so ti obredi tudi neprecenljivi. Če mašnik blagoslavlja, deli blagoslov v podobi križa. S tem hoče naznaniti, da nam ves blagoslov dohaja po smrti Kristusovi na križu. Ako zažiga kadilo in se dim v lahnih oblačkih dviga v nebo, opominja s tem vernike, naj tudi njih molitev tako puhti proti nebu. Če jih poškropi z blagoslovljeno vodo, hoče jim dopovedati, naj se omijejo in očistijo svojih grehov, kakor zmiže voda vse madeže. Tako ima vsak obred svoj posebni, več ali manj globoki pomen.

Zato pa ne smemo nikdar nespodobno govoriti o sv. obredih ali jih v šali posnemati. Kajti zato so vpeljani, da ž njimi tudi s telesom dajemo Bogu čast in hvalo, kakor zahteva od nas po svoji sv. cerkvi in njenih služabnikih.

Pogrebni govor

po rajnkem Alojziju Matiji Zorn-u, knezonadškofu goriškem,

v prvostolni cerkvi v Gorici 14. julija 1897 govoril o. Anton Pavissich. T. J. (Poslovenil č. kanonik Andrej Marušič).

„Dar Bogu je prežaljen duh.“
(Pa. 50, 19.)

(Dolje.)

V. In kak križ! Ni mi naloga in, ker me čas stiska, bi vam tudi ne mogel slikati, čeprav ob kratkem, notranje zgodovine zasebnih njegovih kreposti,

po katerih je bil velik in častitljiv celo poslom, domači družini, tako, da se ne da obrniti nanj resnični pregovor, da so velikaši v svoji družini majhni in morajo večkrat zarudeti v pričo svojega sluge Dostojanstveniki so namreč kakor kipi na kakem visokem stališču: gledaj jih od daleč, kažejo se ti popolne in čudovite, če se jim pa samo bližaj, zapaziš njihove pomanjkljivosti. Nič torej nimam povedati o njegovi globoki pobožnosti in zaupnem občevanju z Bogom, zaradi katerega, tudi če so ga stiskala mnogotera in izredna opravila bodisi doma ali o kanočni vizitaciji, ni pobožnih vaj nikdar odlagal ali opuščal, rekoč: „Prej Bog, potlej ljudje“; — nič o njegovi brezmadežni nramnosti, zavoljo ktere so ga že kot dečka in mladeniča spoštovali kakor družega Alojzija Gonzago; ohranil je nepokvarjeno to nramnost do smrti; — nič o njegovi nespremenljivi pohlevnosti in milobi, zaradi ktere, dasi po naravi občutljiv in lahko razdražljiv in tako nervozen, da je bilo to vzrok njegove smrti, znal se je brzdati in krotiti tako, da se je zdelo, kakor da bi bilo to slabotna nram, kar je bilo prav za prav nasledek trdne kreposti; in da bi jo še bolj utrdil in njej nasprotno nagnenje iz sebe izrul, ni ga bilo sram, ponižati se in presiti za zamero celo domače posle, če je bil kaj storil, kar se mu je zdelo preveč oestro, pa je bilo le k večjemu nekoliko manj prijazno; načelo njegovega vladanja je bilo: pridobiti si vsacega z lepa, tudi kedar bi bila umestna strogost. Nič ne bom pravil o njegovi radodarnosti, tem obilnejši, čim manj ljudem znani; držeč se načela sv. evangelija prikrival je levici zdatne miloščine, ki jih je delila desnica; še tisti, ki so dobrote uživali, niso vedeli vira, ker je šlo vse po rokah tacih zaupnih oseb, ki so bile zavezane varovati tajnost. O tem naj govore cni, ki so se čudili in bili ginjeni, ko so bili povabljeni, malo da ne naprošeni, da naj le pridejo k njemu po podporo za uboge, zlasti skrivne, ko so videli polne pesti denarja prejetega od očeta ubogih, ki jim ga je dal sam od sebe tako rad in lahko, kakor da bi bilo šlo za en vinar, in je še pristavil, da mu je žal, da nima več kaj dati, potem ko je bil že vse razdal. Dejstvo naj govori, da je naš knezo-nadžkof umrl ubožec in le toliko zapustil, da se poplačajo stroški poslednje bolezni in dostojnega pogreba. Nič nočem reči o vsem tem in o družih škofovskih krepostih, s kterimi je — z vzgledom in dejanjem — vspodbujal svoje ovčice, strinjajoč v sebi vse lastnosti dobrega Pastirja, saj je celo še življenje za nje dal, ne sicer na slavnem polji čudovitih činov, ampak s tem, da je ponižno daroval svoje nadloge in bolečine. Vendar pa ne morem zamolčati ene reči med mnogimi, ki bi jih lahko omenil; povedal mi je ta dogodek nekdo, ki je bil zraven, dogodek ki razodeva vso njegovo velikodušnost, po kateri je prostovoljna žrtva svoje škofovske vesti; jemlje pa tudi komurkoli vsako pretevezo, soditi ga tako, kakor da bi zaradi prevelike bojzljivosti bil nezmožen junaških činov najmenitnejših škofov, ki so bili dika Cerкви božji. Dne 9. julija 1892, ravno pet let pred njegovo smrtjo, ko je obiskaval gorske kraje svoje škofije, splášili so se na enkrat konji, ki so ga peljali v neko bližnjo vas, začeli so tako dirjati, da se je kočija zvrnila, vlekli ga kakih deset korakov s sabo ter ga pustili vsega potolčenega in ranjenega, da se je čutil, kakor je sam rekel, vsega pobitega. Kaj naj bi bil storil? Pretrgati

vizitacijo in spraviti se v kak kraj, kjer bi bil imel zdravnika in čas počivati? Vest mu tega ni pripustila, ker tisti gorski kraji komaj čakajo višjega Pastirja in pa ker je bilo povsod že vse pripravljeno za vsprejem in v dosego duhovnih dobrot. Tedaj brez družih zdravil razen vode, s katero so mu močili in hladili skeleče rane, nadaljeval je skozi več dni potovanje peš ali jahaje ter ni hotel poslušati prošenj svojih hišnikov in duhovnikov: opravljal je svoje škofovske dolžnosti, dasi je večkrat izdihnil: „Nimam sape, ne morem več“ in se ni ustavil, dokler ga ni močan dež prisilil ostati v hiši in mu zabranil nadaljevati apostoljsko potovanje.

(Konec sledi)

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

XXII.

Znamenja prave cerkve.

Proti koncu l. 1870. pride h katoliškemu župniku v nekem mestu na Nemškem mlad mož. Predstavil se je kot vratar jedne največjih gostiln in je razodel željo, prestopiti v katoliško cerkev, ker je bil doslej luteranske vere — Župnik je hotel poskusiti, ali ima mladi mož čisti namen, akoravno se mu po vnanje nikakor ni zdel sumljiv. Po nekaterih vprašanjih ga je odpravil rekoč, naj stvar natančneje premisli; v tako tehtnih rečeh je naglo ravnanje nevarno —

Čez nekaj časa se mladi mož zopet oglasi in ponavlja svojo prošnjo, katere mu pa g. župnik tudi sedaj ni spolnil. Ko vratar v tretjič pride, ga vpraša župnik, kaj ga posebno napeljuje h katoliški cerkvi. Ta mu tako-le odgovori: Že več let prebiram knjige nove zaveze. Čudil sem se, da je Kristus svoji cerkvi, svojim učencem in naslednikom napovedal trpljenje in preganjanje zavoljo njegovega nauka. Mislim sem si tedaj: dobro, na tem znamenju moraš spoznati pravo cerkev. Kdo je tedaj preganjan zavoljo Kristusa? Judje? Ne! Prostomišljaki? Ne! Staroverci? Ne! Pač pa so preganjani katoliški mašniki in redovniki, škofje in papeži. To so toraj učenci Kristusovi, pri njih je prava cerkev. Župnik ni več dvomil nad odkritosrčnostjo mladega moža; podučil ga o katoliških resnicah ter ga pozneje vsprejel v katoliško cerkev.

Zanesljivo znamenje katol. cerkve so toraj trpljenja in preganjanja. V apostolski veri sicer ni nič od tega omenjenega; ali v zgodovini katoliške cerkve najdemo to zapisano na vsakem listu.

Luč in temota, — ali satan v rokovicah.

Omika je geslo naše dobe. Omika je pa dvojna: prava in lažnjiva. S krščanstvom je prišla prava, neskončno dobrodejna omika na svet. Njen božji ustanovnik govori: Jaz sem luč sveta; kdor sledi meni, ne bo hodil v temi, temuč bo imel luč življenja. S tem se Kristus primerja solncu. Kakor solnce razliva po vesoljnem svetu luč in gorkoto, vonjavo in rodovitnost ter vse oživlja, tako razsvetljuje in osrečuje krščanska vera vse ljudi. Zakaj Jezus Kristus je prava „luč“, ki razsvetljuje vse ljudi, ki pridejo na svet. Njega je pobožni starček Simeon po navdajanji sv. Duha imenoval: „luč v razsvetljenju nevernikov“.

Le samo s to lučjo zamore svet v resnici srečen biti; drugače pa bo gotovo nesrečen. Dokler ne bo ta luč sveta razsvetljevala in ogrevala, dotlej ne more biti dobro na svetu. Premislimo to dobro in prepričali se bomo, da človek, katerega ta ogenj ne ogreva, ne bo tako delal, da bi bilo ljudstvu v prid in prav; vodo bo napeljeval le na svoj mlin. Naj le kdo pogleda, kam svet drvi, kako goljufija, tatvina, strašna odrtija, morije, vsaktere krivice toliko huje gospodujejo, kolikor bolj se Kristusova luč potiska na stran in zaničuje.

Kdor nauk Jezusov spolnuje, ta je v resnici prijatelj luči; on sveti na vse strani z lučjo poštenosti, dobrote in pravice. Ali škoda da svet prav malo pozna to luč! ... da je ljubil in še ljubi samoto bolj, kakor luč!

Bolj kakor kedaj zapira sedanji čas oko luči sv. evangelija; zato se vedno bolj množe nad njimi črni oblaki, bolj kakor kedaj išče brezvera ugasniti luč sv. vere, zato vedno bolj gazi v gosto temo. Večje kakor sicer so nevarnosti za vero; zakaj obilnejši, močnejši, ošabnejši in predrznejši so postali sovražniki vere. Ti sovražniki pa trosijo svoja zapeljavanja v laskavi, bliščeči in prijazni zunanji podobi, — prav po vzgledu svojega očeta satana, kateri ve s skušnjavami greh tolikanj prijeten kazati, dasiravno je najgrša pošast.

Glej toraj, človek, da ne ugasne v tebi luč sv. vere. Misli pogosto na besede Odrašenikove: „Verujte v luč, dokler imate luč, da bote otroci luči.“ Spominjaj se teh besedi posebno v naših dnevih, ko se načela popolne verske svobode, to je razuzdanosti, sprejemajo in razširjajo, ko ima vera in nevera enako veljavo, resnica in zmota enako prostost. Kolika zmešnjava v najjimenitnejših zadevah mora tako nastati med ljudmi, ko jim je najtehtnejša stvar malenkost, in se ne brigajo, če je prav ali ne.

Pravo razsvetljenje je razsvetljenje po Jezusu Kristusu. On pravi: „Jaz sem prišel na svet kot luč, da bi nihče, kdor v me veruje, ne ostal v temoti“. Ta luč nam razsvetljuje pamet, širi koristne znanosti, preganja zmote, kaže povsod na Boga in večnost, ker le v Bogu in iz Boga je to, kar je pravo, dobro in popolno — Ni je modrosti, kakor je ta, katero nam je prinesel Jezus Kristus iz naročja večnega Očeta in jo je zapustil v katoliški cerkvi za vse ljudi, po vsih krajih in o vsih časih, ter jo vedno varuje. Zato gorje svetu, če se kmalu ne povrne k nauku Jezusovemu!

Lažnjiva, tej luči nasprotna olika dela veliko razdjanje v nesrečo narodov in ni vredna imena olike. Loti se vsega, napada vse in tudi najsvetejše — sv. vero. Veri podlago spodkopavati, njeno božjo veljavo zatreti, njene skrivnosti in čudeže utajiti, vse sveto in vzvišeno poteptati, to je namen novodobne vede katera si vse prizadeva, da bi ne ostalo drugzega, kakor zgolj umoverstvo (racijonalizem) ali novo neverstvo. To je tista vražja ošabnost, ki noče verovati, česar ne razume; toda ne razume pa pri vsem tem nič. Lažnjiva omika je storila svoje privrčence dvomljivce in brezverce. Napravila je po vednih spremembah mnenj in trditev nesrečne zmešnjave in pogreznila je toliko ljudi v črno noč pogubnih dvomov.

Lažnjiva omika je mislila svet predrugačiti po razširjanju preobilnega pisanja. Človek se vstraši ne-

izmernega števila slabih knjig in je prisiljen z vsemi, dobro mislečimi vzhovati nad neizrečeno nesrečo, ki se širi po takih malopridnih in zanikarnih knjigah, dnevnikih in časnikih. Pošastne so neumnosti in brezbožnosti, ki jih trosijo večjidel zoper Boga in božje razodenje, pravi živi satani, ki se povzdigujejo nad Boga.

Med brezštevilnimi spisi so posebno mnogi prava kuga za mladino, kateri sicer napravljajo vedrilo in veselje, množe pa v nji ošabnost, nepokorščino, razuzdanost in nevero. Kriva načela, zlasti v obliki šegavosti so strup, ki sega globoko, kuži hitro in na tihem, in se toliko lažje razširi, ker se trosi očitno in prosto, olepšan z vsemi zapeljivimi miki. Strastno požirajo premnogi bralci to kužno pijačo, te strupene gobe v tolikih spisih sedanjega časa. Neizmerna sprijenost se spravlja iz te mlakuže slabih spisov v človeško družbo!

Le čudno je, da ljudje, ki se ponašajo z umom in vedo, z oliko in napredkom, si vendar nakladajo na vest tako strašno odgovornost. Gotovo ni treba globokega premisleka, da človek to zapopade, namreč: Kaj bo storila z menoj večna božja Pravica, kateri nikakor ne odidem. Brez dvoma bodem poklican na odgovor, če sem hudo razširjal, pravo in dobro pa črtil in celo zatiral!

Toda hudobija ne posluša ne razodetih naukov, ne svoje vesti; vse hudo olepšuje, in trosi, kar je ostudno in pregrešno. Zato ti ne vem dati boljšega sveta kakor: „Varuj se satana in njegovih hlapcev, ki se ti bližajo v rokovicah!“

† Ekspozit Frančišek Tavčar.

Šentjoškemu samotarju v spomin.

Oj ti koščena žena, neizproсна smrt! Kako to, da se ti je tako priljubila to leto naša škofija, da se kar ne moreš vsaj za nekaj časa odtrgati od nje? Glej, niti osem mesecev ni še poteklo po novem letu, pa že jih leži 18 dušnih pastirjev pod tvojo britko koso. Obilna, oh mnogo preobilna je tvoja grozna žetev ravno v teh vrstah! Ali ne vidiš, ali nič ne upoštevaš velikansko setev in žetev, ki čaka dušnih pastirjev in delavcev v Gospodovem vinogradu? Malo jih je, slabotni so, pa ti še tem ne prizanašaš

Od 90letnega staroste Krašovca do 25letnega mladeniča Prežlja, ki je komaj stopil pred božji altar; od ljudomilega, tihega samotarja špitalskega Pečnika, do iskrenega, ognjevitnega prošta Urha; od večnega trpina Barliča do neumorno delavnega župnika Kačarja; od duhovitega stolnega kanonika barona Cirheimba do slovečega rastlinoslovca in poljarja Robiča; od veselega, do smrti delavnega zlatomašnika Wohinca do nenadno umrlega Bolte vse leži pod zeleno rušo! In izmed teh jih je šlo na drugi svet nagloma celo pet! Med 18 celo 5! Oh, kako močilen glas za nas preostale: „Fratres sobrii estote et vigilate!“

In zdaj si šel za njimi tudi Ti, naš dragi gospod France, in tudi Ti nanagloma! Pred malo dnevi še na svoji 40letnici mašništva s tovariši poln duhovnega veselja in hvaležnosti do Boga, in zdaj —

Te krije že črna zemlja! Kdo bi si mislil, da Te izgubimo tako zgodaj, tako nenadoma?

Te neznatne vrstice Ti pišem v spomin; ne zameri mi! Saj vse, kar pišem o Tebi, je brez dvoma nebrojnim Tvojim prijateljem in znancem: duhovnikom in lajnikom, vsem šentjoškim romarjem križem slovenske domovine, katerim si stregel kakor usmiljeni Samarijan tolikokrat, vzeto iz dna srca. In kar vsi o Tebi drugi mislijo in govore, to sme zapisati moje okorno pero na papir, da Tvoja žarna uzorna „luč ne sveti v temi“, da posije še jedenkrat in to zadnjikrat preko Tvojega prezgodnjega groba do skrajnih mej slovenske zemlje — vsem v nauk in bodrilo.

Oh, solza mi sili v oko, ko se spominjam — Tebe, ker Te ni več! Pisati hočem o Tebi; pa kaj naj povem, kako naj povem, da Tvojih velikih junških čednosti ne zmanjšam, in da Tvojega pokojnega, ponižnega duha ne žalim? Ali naj hvalim Tvojo svetniško pobožnost, ki je dihala iz vsega Tvojega bitja? Ali naj povečujem Tvojo salezijansko ljudomilost in krotkost ali čudovito Tvojo ponižnost? Ali naj opisuje moje okorno pero Tvojo Jobovo potrpežljivost ali Martinovo gostoljubnost in postrežljivost? Znana je bila Tvoja brezmejna nesebičnost in požrtvovalnost dušnopastirska, znana in priznana Tvoja modrost in treznost, s katero si jih nehote in nevede toliko osramotil in z vzgledom svojim tudi poboljšal. Kaj bi vse to opisaval, saj te poznajo, saj te hvalijo tisoči slovenskih romarjev, ki so imeli srečo opazovati Te v staroslavnem svetišču sv. Jošta. Povelečujejo Te bolj, nego Te bi sploh mogel povelečevati kak jezik, brezštevilna Tvoja dobra dela, katera si želel in skušal ohraniti skrita pred svetom, pa so zaslula daleč na okoli, kakor se tudi ponižna vijolica ne more skriti zaradi prijetne svoje vonjave, katero razširja daleč na okoli.

Jedna sama rahla beseda iz Tvojih modrih ust, da še več: jeden sam pogled na Tvojo svetost duhtečo osebo, je bila cela pridiga za vsakega, za dobrega in hudobnega. Zato menda svoje žive dni nisi imel sovražnika. Saj ga tudi nisi mogel imeti! . . .

Vem sicer dobro, da se mnogokrat na marsikakem pokojniku zlorabi izrek: „Ni ga imel niti jednega sovražnika!“ S temi besedami se marsikdo po smrti negativno pohvali; zakrije se z njimi njegova omahljivost, boječnost pred ljudmi, morda celo — neznačajnost! In marsikdo, ki tako sodbo izreče o tem ali onem pokojniku, ima več srca nego razuma, ali pa samo prvo, drugega pa nič!

Toda o našem preljubem gospodu Francu to nikakor ne velja. On res ni imel sovražnika in ga ni mogel imeti; to pa ne zaradi nestalnosti značaja, kakor da bi po vetru plašč obračal in tako vsem ustregel! Nikakor ne! On je s svojo ponižnostjo in modrostjo, s svojo golobjo priprostostjo, ki je v resnici dihala svetost, vsakega človeka očaral in za-se pridobil. On pa tudi o svojem bližnjem, prav o nobenem, ni izrekel niti najmanjše hude sodbe, in naj je bila družba taka ali taka. Če so drugi sodili in govorili on je molčal in — mislil. Ker je bil sam od srca mil in blag, je tudi vsakega drugega le milo sodil in dobro cenil.

In tega svetega moža zdaj ni več! 18 let je služil pri sv. Joštu na visoki gori. Oh, kolikokrat je sivolasi starček peš prikorakal v Kranj — vsak teden

najmanj jedenkrat — ne sebi v zabavo in razvedrilo, temveč streč svojim duhovnim sobratom in vernikom, katerim je bil duhovni oče! In vsak dan sproti je romal počasi nazaj k sv. Joštu. Čez noč ni hotel ostati od doma.

In njega ni več med nami! Šel je celo nepreviden v boljši svet! A vendar srečna, blažena je bila smrt njegova! Kakoršno življenje, taka smrt! On pa je do sive starosti živel brezmadežno življenje. Aetas senectutis vita immaculata! Če gospod Franc ni tam gori pri ljubem Bogu v družbi nebeški, kdo pa bo potem izmed nas? Saj takih, kakor je bil on, je nebeško kraljestvo!

Zato, prečastiti, preljubljeni naš gospod Franc, ki si nas telesno zapustil za vselej, s svojim duhom vsaj ostani zmerom med nami! Prosi za nas, da si prisvojimo mi, Tvoji hvaležni, užaljeni tovariši, vsaj košček tistih neštevilnih čednostij in zaslug za nebesa, v katerih si bil ti pravi junak in orjak, s katerimi si nam svetil kakor žarko, gorko solnce! Oj, blaga, sveta duša duhovska, raduj se v svetih nebesih! Oj, uzorni duhovnik po Srcu svojega božjega Učenika in Gospoda Jezusa, počivaj in spavaj v miru! Mi kličemo za Teboj:

•Oj srečna, srečna duša Ti.
In s Tabo vsak, ki v Bogu spi!•

J. B. Tom.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Preske. Danes imamo poročati žalostno vest, da je umrl v nedeljo dne 29. avgusta naš prečastiti gosp. župnik Martin Derčar po daljši bolezni za rakom v želodcu. Pokojnik je bil rojen dne 3. novembra l. 1836. v moravški fari. Posvečen je bil l. 1861. Kapelanoval je na več krajih, župnikoval na Polici in od l. 1885. pa do svoje smrti v Preski, kjer se je vzlasti zadnja leta, dasi že zelo bolehen, mnogo trudil s popraviljanjem naše župnijske cerkve, kateri je potres povzročil veliko škodo. Svoje lepo premoženje, katero je večinoma pred nekaj leti podedoval po nekem svojem sorodniku, razdelil je v svoji oporoki v blage namene. Družba sv. Cirila in Metoda, župnijska cerkev v Preski in dve podružnice pokojnikove rojstne župnije i. t. d. dobijo lepa volila. — Blagemu pokojniku dodeli mili Bog večni pokoj!

Iz Vrhnike. Zadnjo nedeljo dne 29. avgusta se je ob najlepšem vremenu vršilo pri nas blagoslovljenje rokodelskega doma nad vse sijajno. Vrhnika je ta slavnostni dan kazala praznično lice. Mlaji zastave, slavaloki, vsega obilno, kazali so, da se ohaja za Vrhniko izreden dan, ko se ima blagosloviti novi, krasno dodelani rokodelski dom in zastava društva rokodelskih pomočnikov. Prevzv. knezoškof so prišli povelečat to slovesnost. V lepem nagovoru so pojasnili namen slavnosti in pomen rokodelskih društev, na to opravili sv. mašo ter blagoslovili zastavo. Po končani cerkveni slovesnosti so deputacije raznih društev v slovesnem sprevodu čez Vrhniko z godbo iz Domžal korakale v rokodelski dom, katerega so nato blagoslovili prevzv. knezoškof. Po blagoslovljenju so si ogledali hišo ter pohvalili, da je zgrajena jako praktično in ob enem okusno; zahvalili so vse, ki so se trudili za zgradbo hiše, ter konečno podelili papežev blagoslov društvu rokodelskih pomočnikov

na Vrhniki in dobrotnikom novega rokodelskega doma, za kateri je v ime društva poprosil vrhniški rojak g. dr. Mih. Opeka bivajoč v Rimu. Popoldne so bile slovesne litanije na griču pri Sv. Trojici, kjer se je zbralo nenavadno veliko število naroda in korporativno zopet vsa zbrana odposlanstva raznih društev. Potem je bila ljudska veselica, petje, srečolov i. t. d. V petju se je odlikovalo pevsko društvo Zvon iz Ljubljane, pevci rokodelskega društva iz Škofje Loke in vrhniško rokodelsko društvo. — Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Iz Bevk. Brali smo, kako nenavadno in pristržno so počastili v Postojni zlatomašnika g. kanonika Hofstetterja. Tudi naša soseska je bila tako srečna, da je dočakala to redko slovesnost, namreč zlato mašo svojega dušnega pastirja g. A. Vonča, kateri že tu v dušnem pastirstvu deluje 34 let. Tudi v Bevkah je vse, staro in mlado trudilo se, da dostojno proslavi ta veseli dan. Okrasili so ceste z vencami in mlaji, olepšali cerkev, vsaka tudi najrevnejša hiša je bila predvečer razsvetljena in lepe domače pesmi, zlasti tako priljubljena „Za Bogom“, so donele iz grl mladine zlatomašniku v čast. Drugi dan je opravil gospod zlatomašnik čil in zdrav kakor ob novi maši daritev Bogu v čast, govoril je primerno in lepo gospod dekan Kumer. Potem so mu čestitali domačini sosedni duhovniki in mu zlasti želeli, da bi palice, ki so mu jo podarile dekleta, ob tej priliki, še dolgo ne rabil v podporo. Naglašali so zlasti njegovo delovanje, ki je bilo posvečeno Bogu in svojemu slovenskemu narodu. Priča temu je zlasti navdušenje zlatomašnika za slovensko katoliško gibanje in prosep, zlasti za razširjanje knjig družbe sv. Mohora. Po njegovem trudu so Bevke med posameznimi župnijami in občinami na Kranjskem po številu vedno na prvem mestu. — Mili Bog ga ohrani zdravega do demantne maše!

Razgled po svetu.

V Landshutu na Bavarskem se vrši sedaj katoliški shod, ob obilni vdeležbi. Zbranih je do 4000 zavednih katoliških mož. Iz Avstrije se shoda vdeležujejo dr. Ebenhoch, baron Morsey, delegatje dijaških zvez „Norica“ in „Austria“. Predsednik shoda, slavni poslanec centra dr. Bachem je govoril o namenu shodov. Prof. baron dr. Hertig je poročal o katolicizmu in vedi, kanonik dr. Schädler, vodja bavarskih katolikov, o krščanski ljubezni in Steigenberger o bl. Petru Kaniziju.

Na Nemškem je prepovedano bivati tem le osebam: 1.) beračem in klatežem; 2.) takim, ki nimajo od ničesar živeti; 3.) takim hudobnežem, ki so iz drugih držav in 4.) jezuitom. Kaj ne, jezuiti po tem računju niso boljši ko največji hudodelci! Saj tako kaže novodobna liberalna postava na Nemškem. O pravica!

Angleško. (Anglikanizem. — Beda Venerabilis). Že več časa se opazuje v anglikanski cerkvi neko gibanje, ki meri na to, da se združi anglikanska cerkev z Rimom. Ko so sv. oče zavrgli veljavnost višjih redov v anglikanski cerkvi, začeli so nasprotniki katoliške cerkve boj proti temu gibanju. Proglasili so „angleško splošno cerkev“, ki napoveduje boj rimski cerkvi. Ustanavlja naj zavode, ki bi tekmovali s katoliškimi in proglasi naj se najvišja učitelj-

ska oblast ali avtoriteta. V palači nadškofa cantenburškega so se sešli škofje celega kraljestva, da se posvetujejo o tej zadevi. Toda tem posvetovanjem ni pripisovati posebne važnosti. Nek angleški list piše o tem: „Žal, da je tako malo upanja, da bi se splošno vsprejela načela, na kojih je vstanovil naš Zveličar hierarhijo cerkve, in da bi se gotovo in varno pospešil razvoj cerkvene organizacije.“ Bodi vspeh škofovskih posvetovanj kakoršen koli, vendar je pripoznavanje papeževe nezmotljivosti, po kateri teže anglikanski škofje, dovolj poučno za sedanje razmere. Nestalnost protestantskega bogoslovja je porodila brezštevilno verskih ločin, in zato se vedno pogumnejše kaže teženje, da se vstanovi neka stalnost. In dasi iščejo v zmoti tavajoči duhovi rešitve v posne-manju katoliškega načela o nezmotljivosti, imamo že vendar v tem poročtu, da se bo slednjič, ko se bodo in morajo vsi ti poskusi razbiti, večina odvrnila od zmote ter se vrnila v katoliško cerkev. —

Angleški škof Tomaž Vilim se trudi in dela na to, da bi sv. oče dovolili, da se Beda Venerabilis v celem cerkvi časti v brevirju in pri sv. maši kot je to predpisano za cerkvene učenike. Že kardinal Visemann in drugi škofje angleški so dali jednako prošnjo Piju IX, ki pa je bila brez vspeha zaradi težav za cerkveni koledar. Ko so se pa te težkoče (de translatione festorum) vsled novih odredb odstranile, ponavlja prošnjo škof Tomaž, kot škof one škofije, kjer je Beda Venerabilis živel, deloval in umrl in kjer se nahaja njegov grob. Škof podpira prošnjo s tem, da je sedaj ravno 1300 let, odkar je zasijala na angleških tleh luč sv. vere, in Beda je ravno oni, ki je začetek krščanstva tako lepo opisal. Bedo spoštujejo zelo tudi nekatoličani, a on je v vseh svojih spisih kazal gorečo ljubezen in popolno udanost do rimske cerkve. Ta proslava bi zamogla pripomoči k temu, da bi se zopet jedenkrat ozrli Angličanje proti Rimu, odkoder so prejeli sv. vero. Poleg tega se imenuje Beda učenik v molitvah, ki jih je pripustila sv. stolica. Angleški in v velikih redovih se ga spominjajo v brevirju in maši o cerkvenih učениkih. Treba je le, da se to, kar je dovoljeno za neko pokrajino in neke redove, raztegne na celo cerkev. Tej prošnji se je pridružila tudi vrhbosenska nadškofija, kakor je nedavno poročala „Vrhbosna“.

Afrika. V velikem Bassamu trpi še vedno prepreganje kristijanov, kakor poroča misijonar Ray. Pravi, da je težko stališče za misijonarje, ker domačini so skoro nepristopni h katoliški veri. Darujejo malikom, more bolnike in sužnje ter jih jedo. Misijonarji morajo z dragimi denarji odkupiti bolnike ali sužnje, ako hočejo, da jih divjaki ne požro.

Congo. Akoravno si vlada mnogo prizadeva, vendar ne more odvrniti domačinov, da bi ne morili ljudij in prodajali njih mesa. Prodaja človeškega mesa je v celi Congo državi v rabi. Časopis „Indep. belge“ poroča grozovite reči o tem Armada sestoji iz divjih Baugalov, ki so zelo hrabri, močni in ljudožrci. Jako težko jih je krotiti; angleški zdravnik Hinde je moral 6 Baugalov vreči v železne okove, ker so napadli dva bolna delavca in ju požrli. Predno hočejo koga snesti, mu dva dni poprej polomijo vse ude. Skoro vsi rodovi širne države Congo jedo človeško meso; vsak rod pa ljubi posebne dele človekove in jih z veliko slastjo vživa. Nikjer pa ne jedo

surovega mesa, ampak posušenega, kuhanega ali pečenega. Evropejci so bili mnogo časa brez mesa v onih krajih, a niso se ga drznili kupiti v trgih in mestih, dobro vedoč, da bi jedli človeško meso. Zlasti je velika trgovina s človeškim mesom v Ubangi. Ako hočejo tuji trgovci dobiti slonove kosti ali drugih pridelkov, hočejo prodajalci zato sužnje, da jih umore in snedo. Akoravno so oni, za katere se ve, da kupčujejo s tem mesom, s smrtjo kaznovani, se vendar še vedno nadaljuje ostudna obrt.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec kimovec (september) 1897.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duhovne vaje.

b) Posebni nameni:

- 1.) **Sv. Terenčijan.** Danes in vse dni meseca vse naznanjene, pa ne še objavljene ali nenadne zadeve. Okrepljenje krščanske zavesti v Evropi. Nemški katoliški shod.
- 2.) **Sv. Štefan.** Kulturni boj na Ogerskem. Praznovanje obletnice bl. Petra Kanizija. Požigalci in ponesrečenci.
- 3.) **Sv. Anton Iksida.** Azijski misijoni, zlasti spreobrnitev Bramancev. Krotitev hrepenenja po veselicalih.
- 4.) **Sv. Rozalija.** Razsvitljenje plemstva, da spozna svoj poklic. Blagoslov pri važnih podjetjih za rešitev delavk. Na raku bolni.
- 5.) **Sv. Lavrencij.** Zadoščenje za prestopke napačne vede. Gibanje krščanskih rudokopov. Nevarno bolni v tem mesecu.
- 6.) **Sv. Magnus.** Dolžno pravočasno nagibanje otroške volje. Najobilnejši blagoslov pri minsterski škofjski sinodi.
- 7.) **Sv. Klodobald.** Velike potrebe katoliških delavskih naselbin v Nemčiji. Cerkve, ki se že zidajo. Pridobitev potrebnega posestva.
- 8.) **Marijino rojstvo.** Sv. Oče. Spreobrnitev starišev otrokom v veselje po predpobodi božjega Srca Jezusovega. Marijini otroci.
- 9.) **Sv. Peter Klaver.** Milost prave ljubezni do duševno ali telesno ubogega bližnjega. Afriški misijoni.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe.

Zahvala:

Najprisrčnejšo zahvalo izrekajo ter tu očitno naznanjajo sv. Frančišku Ksav., Sv. Alojziju in sv. Janezu Nep. za obilno nebeško pomoč pri težavnem a vendar z jako povoljnim vspehom dovršenem izpitu. Sestero ljudskih učiteljic

Čast in hvala bodi Bogu, Mariji prečisti Devici, sv. Jožefu, sv. Ani in sv. Antonu za hitro in izdatno pomoč v neki telesni potrebi. Obljubila sem, ako bodem uslišana, zahvalo v Danici objaviti in spolnim s tem svojo dolžnost.

V Idriji 30. avgusta 1897.

A. V.

Listek za raznoterosti.

Duhovne vaje za gđe učiteljice. Predstojništvo Uršulinskega samostana v Ljubljani ustreza tudi letos, kakor prejšnja leta navadno, željam mnogih gg. učiteljic, katere bi se pred pričetkom novega šolskega leta rade vdeležile duhovnih vaj — ter vljudno vabi, da se snidejo v obilnem številu. Obhajale se bodo te duhovne vaje od 8.—12. septembra t. l.

Vseslovenski shod. Odbor za prireditve vseslovenskega shoda je v seji dne 28. t. m. sklenil, da se ima ta vršiti dne 14. septembra, in sicer se prične ob 9. uri dopoldne. — Bog daj, da bi vseslovenski shod obrodil obilo dobrega sadu!

Pogreb preč. gosp. M. Derčarja župnika v Preski je bil zelo veličasten. Vdeležilo se ga je do 30 gg. duhovnikov in vse polno vernega ljudstva vzlasti župljanov. Pokopal in ginljivo besedo v slovo pokojniku je spregovoril preč. gosp. kanonik in stolni župnik J. Flis. Kakor smo zvedeli, je v oporoki obdarovana družba sv. Cirila in Metoda s 5000 gld., poleg tega je še mnogo drugih manjših volil, mej temi 500 gld. za Mohorjevo družbo z namenom, da razdeli vsako leto nekaj knjig mej ogerske in beneške Slovence. — Bog bodi obilen plačnik plemenitemu rodoljubu! Naj v miru počiva!

Krasno gotiško monštranco je napravil pasar g. I. Kregar za mestno farno cerkev v Kranju. Troške za njo je prevzela rodbina pokojnega knezoškofa Jerneja Widmerja.

Kanonično vmeščena sta bila danes 68 gg.: Rudolf Gregorič na župnijo Lozice in Anton Antončič na župnijo Planino pri Vipavi.

Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so naslednji 68. gospodje: spiritual dr. Frančišek Ušeničnik iz Alojzijevišča kot spiritual v semenišče; kapelan Ivan Renier od sv. Jakoba v Ljubljani v Kranj; dr. Gregorij Pečjak iz Žužemberka k sv. Jakobu v Ljubljano; Ivan Trpin z Iga kot beneficijant v Šmartno pri Litiji; dr. Ivan Mauring iz sv. Vida pri Stičini na Ig; Matija Kastelic iz Kostanjevice v Št. Vid pri Stičini; Alojzij Šarec iz Planine v Šmartno pri Kranju; Viljem Mlejnik z Vinice kot drugi kapelan v Semič; Anton Žnidaršič iz Vipave kot ekspozit na Razdrto; Karol Čik iz Hrenovic kot kapelan in Kozlerjev beneficijant v Kočevje; Josip Koblar iz Škofje Loke v Hrenovic; Josip Brešar iz Postojne v Škofjo Loko; Jernej Bernard iz Blok kot prvi kapelan v Postojno; Karol Jakič iz Dobrnich kot beneficijant na Vače; Anton Poljšak z Brezovice v Sostro; župni upravitelj Frančišek Sturm s Suhorja kot kapelan v Podzemelj; Ivan Dolinar iz Črnomlja v Stari Trg pri Ložu; Ivan Lovšin iz Kočevja kot župni upravitelj na Toplo Reber; beneficijant Jakob Pavlovčič z Vač kot župni upravitelj na Suhor; kapelan Ivan Jelenec iz Sostrega kot župni upravitelj v Javor; župni upravitelj Alojzij Jaklitsch s Tople Rebr kot župni upravitelj v Ebenthal; župni upravitelj Anton Mali iz Javora kot župni upravitelj na Ledine. — Novo so nameščeni 68. gospodje: Ivan Jereb kot drugi kapelan v Žužemberku; semeniški duhovnik Ivan Baloh kot kapelan v Kostanjevici; Leonard Zupan kot kapelan v Planini; semeniški duhovnik Ivan Smukavec kot kapelan na Blokah; Anton Jerič kot kapelan na Brezovici; semeniški duhovnik Ivan Žavbi kot kapelan v Hinjah; Josip Eppich kot kapelan v Dobrnichah.

Kanonično obiskovanje in birmovanje v ljubljanski škofiji bode letos še po naslednjih krajih: 8. in 9. septembra v Št. Rupertu (prvi dan posvečenje cerkve, drugi dan birma); 12. septembra v Zaplani (ob enem posvečenje cerkve); 13. v Borovnici (ob enem posvečenje altarja); 19. v Gorjah (ob enem posvečenje al-

tarjev); 20. sept. na Breznici; 21. na Dovjem; 22. v Preddvoru; 23. v Šmartnem pri Kranju; 24. v Selcih; 25. v Zalem Logu; 26. v Škofji Loki; 27. na Trati; 3. oktobra bode birma v Ribnici. — Pretečeno nedeljo dne 29. t. m. popoldne je bilo kanonično obiskovanje in birma v Logatcu.

Krški škof mil. g. dr. Anton Mahnič se je nedavno odpeljal iz Ljubljane na Tirolsko, kjer ostane zaradi bolehnosti nekaj časa na počitku.

Mil. g. škof Jakob Trobec „Amerikanski Slovenec“ piše: Župljani sv. Neže v Št. Pavlu so sklenili kupiti svojemu ljubljenu župniku in novoizvoljenemu škofu v St. Cloudu mil. gosp. Jakobu Trobcu, toliko škofovske oprave, kolikor jim dopuste njih sredstva. Nabavljene darove mu mislijo pokloniti, ko bo slovesno posvečen v škofa in se ob enem poslovi od drage mu čede. Moški udje rečene cerkvene občine so se nedavno sešli k posvetovanju, kako osnovati zaklad, iz katerega se nakupijo dotični predmeti. tudi ženstvo je imelo shod v isti namen. Dečki in deklice so imele še posebej zborovanje ter pri tem prispeli po svoji moči, da skažejo svojo ljubezen svojemu dušnemu pastirju. Pravijo, da vč. g. Trobec ostavi svoje mesto potem, ko bo prvič maševal v novi kapeli v pritličju ravnokar se gradeče župne cerkve, namreč dne 21. sept. Ena vnanjih župnij je obljubila kupiti našemu slavljenemu rojaku križ in službeni prstan, vse drugo pa preskrbi fara svete Neže. Mestni duhovni se zbirajo v odbor, da vkrenejo vse potrebno za slavnostno posvečenje. V odboru sta tudi slavljenčeva rojaka generalni vikarij J. Stariha in župnik J. M. Solnce.

Mladeniških društev je 955, od teh jih je v Nemčiji 690, v Avstro-ogerski državi 216, drugod pa 49. Od teh društev jih ima 240 svoj lastni dom.

Iz teh podatkov se vidi, kako spremlja blagoslov Božji delo Kolpingovo.

Kapucinski misijoni štejejo 510 redovnikov, 76 svetnih duhovnikov, 94 duhovnikov drugih redov, 428 redovnic, 9459 svetnih terciarjev, 116.911 katoličanov, 1209 spreobrnjenec, 118.334.265 nekatoličanov, 242 postaj, 370 cerkva in kapelic, 260 bratovščin, 51 bolnišnic, 150 pokopališč, 223 šol, 11.296 učencev, 20 zavodov, 1395 gojencev, 49 sirotišnic, 2203 sirot. Imeli so l. 1896.: 19.896 pridig, 20.243 krstov, 191.041 birmancev, 11.739 porok, 753.592 obhajil in 28.087 cerkvenih pokopov.

O blagoslovljeni rokodelskega doma na Vrhniki dne 29. avgusta 1897.

(Zložil dr. M. Opeka.)

Končano delo! — A zamán so v zemljo
Zidarji tēmlje vlágali zidov,
Če hiše večni nam Gospod ne zida,
Če je ne zida z néba blagoslov;
Zato molitev našo Bog usliši:
„Mir bodi ter blagost tī novi hiši!“

Končano delo! — Vrhnika, s ponosom
Na prsi ti potrkati si smeš,
In, da se čuje do Ljubljane bele,
Na glas lahkó zdaj vsakomur poveš:
Bogato doto si otrokom dala.
Ko dom si krásni ta jim sezidala!

Otrokom, matere ljubezni vrednim,
Ki so ponos jim žulji na dlanéh,
Ki dobro znajo: kdor brez dela srečo
Oznanja ljudstvu — ta oznanja greh;
Otrokom tem bo hram le-tá blagosti
Omike hram, veselja in kreposti.

V njem zbirali se bodo pod zastavo,
Ki danes nova v zraku jim vihrá,
In ki na nji zapisano je delo
In stara vera v starega Bogá:
In zbrani v krog prijateljski veseli
Veselo pesem bodo si zapeli.

Kot ob domačem dragem tu ognjišču
Posédati jih zrl bo delopust
Možé, mladeniče —; in govorica
Prijazna bode šla od ust do ust:
Besede možke, dnij nekdanjih hvala,
In smeh mladéniški pa vědra šala.

Tu strokovnjak mladino znatiželjno
S koristnimi bo náuki bistril,
Tu mož-duhovnik bo kreposti cvetje
Zasajal v srca in skrbno gojil,
Tu iz mladeničev bo korenjakov
Odgajal zárod mož se poštenjakov. —

O Vrhnika, zapiši z zlatim pismom
V spominsko knjigo si današnji dan,
Ko z néba božji blagoslov porôsil
Na ta dovršeni je, lepi stan.
Ki v poznih letih še bo tvoja dika,
Sinovom tvojim sreča in odlika!

Dobrotniki preblagi, ki zidali,
Ki dovršili ste mogočni hram —
Za dobro delo vam je gôrel v prsih
Oduševljenja in ljubezni plam:
Pomnik ste si zgradili neminljivi,
Bog živi vas, nebeški Bog vas živi!

Končano delo! — Bodi Bog zahvaljen,
Pred nami dom stoji krasan in nov —
O naj Gospod najvišji nam ga čuva,
O naj ga čuva sveti blagoslov.
Da bode vnukom poznim zavetišče
Da bo ljubezni bratske jim ognjišče!

Ljubezen bratska in pa zláta sloga
V tem dómu sedež trdni svoj iměj,
Za vero, domovino in za delo
Ljubezni dih po teh prostorih věj —
Molitev našo večni Bog usliši:
„Mir bodi ter blagost vsikdar ti hiši!“

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Neimenovana 50 kr. — Iz Marijanišča 10 gld.
Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovana 1 gld.
Za Salezijance na Kranjskem: Čast. g. Blaž Petrič 1 gld.
Za razširjanje sv. vere: Neimenovana 2 gld.
Za gobove ljudi: Neimenovana 6 gld.
Za najpotrebnejše misijone: Neimenovana 1 gld. — Gospod Ivan Dogan v Ljubljani 5 gld.

Listnica vredništva. Gosp. J. L. v Ž.: Lepa hvala, prihodnjič.